

açık ihale usulü ile yapılan
“... Termik Santral İşletme
Müdürlüğü'ne 4.000.000 kg. 5
No'lu fuel-oil ve 708.000 lt.
motorin alımı” ihalesine
yönelik itirazın şikâyet
başvurusunun uygun
bulunmadığına ilişkin
kararının iptali istemiyle
açılmış, İdare Mahkemesi'nce;
ihaleye yönelik olarak
idareye şikâyet başvurusunda
bulunulması gerekirken,
doğrudan Kamu İhale Kurumu'na
başvurulduğu, bu başvurunun
Kurumca idareye
gönderilmesinin akabinde
(şikâyet süresi geçtikten

sonra) ihaleyi yapan idare kayıtlarına alındığı göz önünde bulundurulduğunda, davacı şirketin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 55. maddesinde belirtilen ve hak düşürücü bir süre şikâyet başvuru süresini geçirdikten sonra yaptığı itirazın şikâyet başvurusunun süre yönünden reddine ve ileri sürdüğü iddiaların ise ciddi ve somut nitelikte olmaması nedeniyle iddiaların incelenmesine gerek bulunmadığına dair kararında hukuka aykırılık görülmediği; öte yandan, davacı şirketin

idare yerine Kuruma yapılan başvurusuyla ilgili olarak davacı iddiasının aksine olayda, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinde belirtilen şekilde mahkemenin inceleyeceği bir merci tecavüzünün ve başvuru tarihine ilişkin usul probleminin söz konusu olmadığı, kamu ihalelerine yönelik yapılacak şikâyet ve itirazın şikâyetin nereye ve hangi sürelerde yapılacağı hususunun davanın özünü oluşturduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı

şirket tarafından temyiz edilmiştir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2017/2063 K.

2011/103 E. ,

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2011/103

Karar No:2017/2063

Temyiz İsteminde Bulunan (Davacı) :

Vekili :

Karşı Taraf (Davalı) :

Vekili :

İstemın Özeti : Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 25.06.2010 tarih ve E:2009/249, K:2010/1048 sayılı kararının; Kamu İhale Kurumu'na başvuru tarihinin idareye başvuru tarihi olarak kabul edilmesi gerektiği, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 2. fıkrası uyarınca, dilekçelerin görevli merciye tevdi hâlinde, ilgili makama başvuru tarihinin, merciye başvuru

tarihi olarak kabul edildiği ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi 'nın Düşüncesi : Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, ... Genel Müdürlüğü'nce 05.08.2008 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan "... Termik Santral İşletme Müdürlüğü'ne 4.000.000 kg. 5 No'lu fuel-oil ve 708.000 lt. motorin alımı" ihalesine yönelik itirazın şikâyet başvurusunun uygun bulunmadığına ilişkin ...2008 tarih ve 2008/... sayılı kararının iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesi'nce; ihaleye yönelik olarak en geç 06.10.2008 tarihinde idareye şikâyet başvurusunda bulunulması gerekirken, doğrudan Kamu İhale Kurumu'na başvurulduğu, bu başvurunun Kurumca idareye gönderilmesinin akabinde (şikâyet süresi geçtikten sonra) 09.10.2008 tarihinde ihaleyi yapan idare kayıtlarına alındığı göz önünde bulundurulduğunda, davacı şirketin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 55. maddesinde belirtilen ve hak düşürücü bir süre olan 15 günlük şikâyet başvuru süresini geçirdikten sonra yaptığı itirazın şikâyet başvurusunun süre yönünden reddine ve ileri sürdüğü iddiaların ise ciddi ve somut nitelikte olmaması nedeniyle iddiaların incelenmesine gerek bulunmadığına dair kararında hukuka aykırılık görülmediği; öte yandan, davacı şirketin idare yerine Kuruma yapılan başvurusuyla ilgili olarak davacı iddiasının aksine olayda, 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinde belirtilen şekilde mahkemenin inceleyeceği bir

merci tecavüzünün ve başvuru tarihine ilişkin usul probleminin söz konusu olmadığı, kamu ihalelerine yönelik yapılacak şikâyet ve itirazın şikâyetin nereye ve hangi sürelerde yapılacağı hususunun davanın özünü oluşturduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı şirket tarafından temyiz edilmiştir.

Anayasa'nın "Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü" başlıklı 11. maddesinde, Anayasa hükümlerinin, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kuralları olduğu; "Hak arama hürriyeti" başlıklı 36. maddesinde, herkesin, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahip olduğu hükümlerine yer verilmiştir. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin korunması" başlıklı 40. maddesine, 03.10.2001 tarih ve 4709 sayılı Kanun'un 16. maddesiyle eklenen ikinci fıkrada ise, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almıştır.

Bu ek fıkranın gerekçesinde, değişikliğin, bireylerin yargı ya da idari makamlar önünde sonuna kadar haklarını arayabilmelerine kolaylık ve imkân sağlanması amacıyla ve son derece dağınık mevzuat karşısında kanun yolu, mercii ve sürelerin belirtilmesinin hak arama, hak ve hürriyetlerin korunması açısından zorunluluk hâline gelmesi nedeniyle yapıldığına değinilmiştir.

Anayasal düzenlemeler ve değinilen gerekçeden, Devletin, kurumları vasıtasıyla tesis edilen her türlü işlemlerinde, bu işlemlere karşı başvurulacak yargı yeri veya idari makamlar ile başvuru süresinin gösterilmesinin bir anayasal zorunluluk hâline getirildiği anlaşılmaktadır. Anayasa'nın bağlayıcılığı karşısında, bu zorunluluğa; yasama, yürütme ve yargı organlarının, idare makamlarının ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının uymakla yükümlü oldukları kuşkusuzdur.

Anayasal düzenlemeler, kural olarak doğrudan uygulanacak hükümlerden olmayıp, yasalarda gerekli düzenlemeler yapılarak yaşama geçirilirler. Ancak, öğretide ve Anayasa Mahkemesi'nin kimi kararlarında, yürürlüğe konulması gereken yasal düzenlemede yer verilmesi gereken konuların Anayasa metninde açıkça kurala bağlandığı durumlarda, bir özel yasa ya da yürürlükteki yasalarda uygun değişiklik yapılması gerekmeksizin Anayasa hükümlerinin doğrudan uygulanacağı kabul edilmektedir. Nitekim Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının doğrudan uygulanması gerektiğini, 08.12.2004 tarih ve E:2004/84, K:2004/124 sayılı kararında; 5225 sayılı Kanun'da, başvurulacak kanun yolu ve süresinin özel olarak düzenlenmemiş olmasının, Anayasa'nın 40. maddesine aykırılık oluşturmadığını belirterek benimsemiş ve kararında; bireyler hakkında kurulan işlemlere karşı kanun yolları, başvurulacak merciler ile sürelerin belirtilmesi yönünden Devlete verilen görevin bir zorunluluk içerdiğine, bu zorunluluk nedeniyle her yasada özel bir düzenleme yapılması gerekmediğine değinerek, Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının, doğrudan uygulanır nitelik taşıdığını kabul etmiştir.

Tüm bu açıklamalar sonucunda, Devletin, işlemlerinde, bireylerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorunda olduğunu öngören Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrasının, ayrı bir yasal düzenlemenin varlığını gerektirmeyen, doğrudan uygulanabilir nitelik taşımasından dolayı, yasama, yürütme ve yargı organlarının, idare makamlarının ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının işlemlerinde, bu işlemlere karşı başvurulacak idari mercileri ve kanun yolları ile sürelerini belirtmesinin zorunlu olduğu ortaya çıkmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, kesinleşen ihale kararı formunun başvuru sahibi davacıya tebliğ edilmek üzere 12.09.2008 tarihinde postaya verildiği, davacı tarafından, söz konusu

ihaleye ilişkin olarak doğrudan Kamu İhale Kurumu'na gönderilen şikâyet başvurusunun işlem yapılmak üzere 06.10.2008 tarihinde idareye gönderildiği ve bu dilekçenin ihaleyi yapan idareye 09.10.2008 tarihinde ulaştığı, bu tarihin şikâyet başvurusu tarihi olarak kabul edildiği, buna göre ihale kararına ilişkin mektubun postaya verilmesini takip eden 7. gün olan 19.09.2008 tarihinden itibaren on beş gün içinde şikâyet başvurusunda bulunulmadığından bahisle Kuruma yapılan itirazın şikâyet başvurusunun süre yönünden reddine ve ileri sürülen iddiaların ciddi ve somut nitelikte olmaması nedeniyle iddiaların incelenmesine gerek bulunmadığına ilişkin dava konusu ....2008 tarihli ve 2008/... sayılı kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına ilişkin 12.09.2008 tarih ve 6679 sayılı kesinleşen ihale kararının bildiriminde, bu karara karşı başvurulacak idari merciler ve kanun yolları ile sürelerinin belirtilmediği görülmektedir.

Bu durumda, idarece Anayasa'nın 40. maddesine uygun olarak hangi kanun yolları ve mercilere başvurulabileceği ve sürelerinin belirtilmesi gerektiğinden, itirazın şikâyet başvurusunun süre yönünden reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk, davanın reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında hukukî isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulü ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 25.06.2010 tarih ve E:2009/249, K:2010/1048 sayılı kararının BOZULMASINA, DAVA KONUSU İŞLEMİN İPTALİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 214,00.-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 990,00.-TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine, dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine, 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak

üzere), 20.06.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

İLK DERECE YARGILAMA GİDERLERİ : TEMYİZ YARGILAMA
GİDERLERİ :

Başvurma Harcı : 15,60-TL Toplam Harç : 109,40-TL

Karar Harcı : 15,60-TL Posta Gideri : 40,90-TL

Posta Gideri : 32,50-TL TOPLAM : 150,30-TL

TOPLAM : 63,70-TL